

Nr 64.

Ankom till Riksdagens kansli den 30 maj 1913 kl. 7 f. m.

Betänkande angående beräkning av bevillningarna för år 1914.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Vennersten, Kobb, Röing, Byström, Wickman, Källman och Runefors.

Jämlikt 40 § riksdagsordningen avgiver bevillningsutskottet härmed förslag till beräkning av de särskilda bevillningarnas belopp för år 1914 vid tillämpning av gällande eller vid innevarande Riksdag fastställda grunder; varande här nedan de särskilda bevillningarna upptagna i den ordning, vari de förekomma i den till innevarande Riksdag avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov.

1:o.

Inkomst- och förmögenhetsskatten.

I skrivelse den 13 december 1912 med inkomstberäkning för år 1914, vilken skrivelse finnes bilagd förberörda proposition angående statsverkets tillstånd och behov, har statskontoret rörande inkomst- och förmögenhetsskatten anfört följande:

»År 1911, som är det första år, under vilket de nya skattelagarna av den 28 oktober 1910 tillämpats, tillfördes statsregleringen från denna skattetitel ett nettobelopp av 32,859,587 kronor 60 öre. Enligt från Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande inkomna uppgifter har skatten för innevarande år uttaxerats med 35,772,426 kronor 1 öre. Avkort-

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 7 saml. 55 häft. (Nr 64.)

ningarna torde, att döma efter erfarenheten från år 1911, kunna beräknas uppgå till ungefär 561,000 kronor. Det belopp, som för riksstatsutgifternas bestridande kan påräknas, uppgår således till något över 35,000,000 kronor.

Med avseende härå och då denna inkomstitel mera än andra är av natur att påverkas av de uppåtgående konjunkturer, med vilka man torde hava att räkna även för år 1913, vilket års förhållanden väsentligen ligga till grund för 1914 års taxering, anser statskontoret, att man utan åsidosättande av nödig försiktighet kan i riksstaten för 1914 upptaga inkomst- och förmögenhetsskatten med ett till 36,000,000 kronor förhöjt belopp.»

Enligt ett vid propositionen angående statsverkets tillstånd och behov fogat statsrådsprotokoll över finansärenden för den 14 januari 1913 har chefen för finansdepartementet rörande denna inkomstitel förklarat, att han ansåge en höjning av densamma med 2,000,000 kronor kunna utan risk ifrågasättas, och till stöd härför anfört följande.

»Denna inkomstitels avkastning är ju av beskaffenhet att automatiskt stiga med landets ekonomiska utveckling och ökade välstånd. Alldeles oavsett rådande högkonjunktur torde man således kunna räkna med en stadigvarande höjning av densamma. Men härtill kommer ännu en faktor, som vid denna inkomstitels bestämmande icke bör lämnas obeaktad. Det är nämligen att antaga, att, i den mån allmänhetens förtrogenhet med den nya inkomst- och förmögenhetsskattelagstiftningen ökas, deklarationerna skola i vidgad utsträckning bliva ett uttryck för skattedragarnas verkliga skatteplikt. Att en sådan utveckling i stort sett kommer att verka förhöjning i skattebeloppen, synes vara sannolikt. Naturligt är ock, att taxeringsmyndigheternas ökade erfarenhet vid tillämpningen av den nya skattelagstiftningen skall verka i samma riktning.

Statskontoret har vid beräkningen av förevarande inkomstitel för år 1914 utgått från det år 1912 uttaxerade beloppet med frånräknande av en viss summa för avkortningar — något över 35,000,000 kronor — och därvid räknat med en förhöjning av icke fullt en miljon kronor. Det sålunda för år 1914 beräknade beloppet av 36,000,000 kronor torde med säkerhet vara för lågt. Då skattesumman från år 1911 till år 1912 stigit med omkring 2 1/2 miljoner kronor, torde man icke träda försiktigheten för nära, om man beräknar inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1914 till 38,000,000 kronor.»

Med detta belopp har ock denna inkomstitel upptagits i Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1914.

Bevillningsutskottet, som icke har något att därvid anmärka, hemställer,

att inkomst- och förmögenhetsskatten måtte för år 1914 beräknas till ..... kronor 38,000,000: —

2:o.

Bevillning av fast egendom samt av inkomst.

I ovan omförmälda underdåniga skrivelse har statskontoret anført, att denna bevillning enligt från Kungl. Maj:ts befallningshavande inkomna uppgifter, i taxeringslängderna för år 1912 debiterats med 1,547,790 kronor 92 öre, av vilket belopp omkring 90,000 kronor syntes komma att avkortas. Vid sådant förhållande har statskontoret hemställt, att titeln i 1914 års riksstat måtte upptagas med 1,450,000 kronor.

I överensstämmelse härmed har denna inkomstitel blivit upptagen i Kungl. Maj:ts förslag till 1914 års riksstat.

Bevillningsutskottet, som ej haft något att erinra mot den verkställda beräkningen, hemställer alltså,

att bevillningen av fast egendom samt av inkomst måtte för år 1914 beräknas till ..... kronor 1,450,000: —

3:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

I förenämnda underdåniga skrivelse har statskontoret beträffande denna inkomstitel anført följande:

»Under denna titel sammanfattas de särskilda av-

Transport kronor 39,450,000: —

Transport kronor 39,450,000: —
 gifter, som enligt nådiga förordningen den 23 oktober 1908 erläggas av vissa handlande och handelsexpediter samt för vissa offentliga föreställningar, varförutom hit även föras avgifter för rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar.

De särskilda avgifter, som sålunda innefattas under ovanstående titel, hava enligt räkenskaperna uppdebiterats med:

	1909		1910		1911	
För rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar .	1,439	34	1,439	34	1,439	34
Av vissa handlande och handels- expediter	262,756	76	257,250	—	261,200	—
För vissa offentliga föreställningar	48,037	46	76,332	03	70,055	90
Summa	312,233	56	335,021	37	332,695	24

Ovanstående nådiga förordning den 23 oktober 1908 avser att genomföra en förhöjd och mera effektiv beskattning av de utlänningar, vilka här i landet giva eller biträda vid konserter samt dramatiska eller andra föreställningar, och räkenskaperna för senaste treårsperioden utvisa, att den med de nya bestämmelserna avsedda verkan uppnåtts. Då emellertid skattebeloppet för år 1911 visar någon nedgång, torde försiktigheten kräva, att inkomstiteln i 1914 års riksstat icke upptages till högre belopp än för år 1913 eller 300,000 kronor.»

I sitt anförande till ovan åberopade statsrådsprotokoll över finansärenden har chefen för finansdepartementet uttalat, att vad anginge inkomstiteln *bevillning för särskilda förmåner och rättigheter* visserligen kunde med hänsyn till de belopp, med vilka inkomsterna under densamma influtit, ifrågasättas någon förhöjning. Då emellertid departementschefen hade för avsikt att föreslå framläggande av proposition till innevarande års Riksdag om viss ändring i förordningen

Transport kronor 39,450,000: —

Transport kronor 39,450,000: —
 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, och denna ändring åtminstone i någon mån kunde verka sänkande på ifrågavarande bevillning, hade han icke ansett sig böra föreslå någon ändring i vad statskontoret härutinnan föreslagit, i följd varav förevarande inkomsttitel upptagits med samma belopp som i 1913 års riksstat.

Under erinran att den sålunda av departementschefen bebådade propositionen sedermera framlagts och numera av Riksdagen bifallits, får bevillningsutskottet, som från statskontoret inhämtat, att ifrågavarande inkomst, enligt approximativ beräkning, influtit med 332,247 kronor under år 1912, tillkännagiva, att utskottet icke har något att anmärka mot dess upptagande i 1914 års stat med 300,000 kronor; och hemställer fördenskull utskottet,

att bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter måtte för år 1914 beräknas till..... kronor 300,000: —

4:o.

Stämpelmedel.

Stämpelmedlen, inberäknat vad som från och med innevarande år benämnas arvsskatt, utgjorde

år 1907	kronor	11,707,520: —
» 1908	»	13,569,483: —
» 1909	»	11,696,288: —
» 1910	»	15,567,026: —
» 1911	»	17,763,683: —
eller i medeltal för dessa fem år	»	14,060,800: —
samt år 1912.....	»	16,943,795: —

Enligt i finansdepartementet utarbetade uppgifter för åren 1908—1911 å beloppet av de stämplars, som använts till nedannämnda handlingar, har detta belopp utgjort:

Transport kronor 39,750,000: —

Transport kronor 39,750,000: —

	1908	1909	1910	1911
Handlingar till lagfartsprotokoll	3,486,794 80	3,414,602 10	3,751,348 —	3,386,545 50
Handlingar till inteckningsprotokoll.....	905,503 14	644,382 05	750,212 50	652,979 60
Handlingar till äktenskapsförordsprotokoll	6,600 —	7,895 —	8,415 —	8,765 —
Handlingar till bouppteckningsprotokoll:				
Bouppteckningar	3,124,416 70	3,253,393 35	4,322,384 80	7,053,943 10
Testamenten, till vilka hänsyn ej tagits vid bouppteckningens stämpelbeläggning	387 05	135 —	1,197 —	1,520 80
Morgongåvobrev	— —	1 50	52 —	47 75
Avhandlingar om lösöre köp	13,760 70	16,548 60	13,945 20	13,895 50
Summa kronor	7,537,461 89	7,336,957 60	8,847,554 50	11,117,697 25

Stämpelavgiften för spelkort, som utgör 50 öre för varje kortlek, har inbragt

år 1908	kronor 152,063: —
» 1909	» 159,810: 50
» 1910	» 169,551: —
» 1911	» 171,102: —
» 1912	» 172,078: —

Med avseende å inkomstiteln stämpelmedel har statskontoret i sin förenämnda skrivelse anført, bland annat, följande:

»Såsom statskontoret i sin underdåniga skrivelse den 13 december 1911 med inkomstberäkning för år 1913 framhållit, hava efter år 1906 ändringar beslutats i stämpelbeskattningen, vilka beräknats skola medföra ökning i den årliga stämpeluppbörden, uppgående till

Transport kronor 39,750,000: —

		Transport kronor	39,750,000: —
från och med den 1 jan. 1909	.....	kr. 500,000: —	
» » » » 1 » 1910	ytterligare »	1,800,000: —	
» » » » 1 maj	»	2,700,000: —	
		tillsammans kr. 5,000,000: —	

Antages det finansiella utbytet av de nya stämpel-skatteerna hava motsvarat de vid deras införande gjorda beräkningarna, befinnas de med varandra jämförliga belopp, varmed denna skatt på grund av äldre bestämmelser — och således utan hänsyn till nyss angivna poster å tillsammans 5,000,000 kronor — influtit, vara

år 1907	.....	kronor	11,707,520: —
» 1908	.....	»	13,569,483: —
» 1909	.....	»	11,196,288: —
» 1910	.....	»	11,767,026: —
» 1911	.....	»	12,763,683: —

Bortser man från år 1908, då undantagsförhållanden i viss mån voro rådande¹⁾, visar sig först år 1911 någon stegring utöver 1907 års inkomst. Då emellertid innevarande år åter synes komma att förete nedgång, torde man för år 1914 böra beräkna något lägre upp-börd än den, som 1911 års räkenskaper utvisa. Statskontoret anser, att därvid ett belopp av 17,250,000 kronor kan komma i fråga, varvid dock bör anmärkas, att statskontoret vid sina beräkningar icke kunnat taga hänsyn till nu föreliggande förslag till ändring av gäl-lande stämpellagstiftning.

Vid föredragning inför Eders Kungl. Maj:t den 13 januari 1911 av statsregleringen för år 1912 yttrade statsrådet och chefen för finansdepartementet beträffande den i riksstaten upptagna inkomstiteln stämpelmedel, att densamma lämpligen borde uppdelas i tvenne nya titlar, arvsskatt och övriga stämpelmedel. En sådan anordning syntes i viss mån betingad redan av de nya bestämmelser rörande arvsskatten, som antagits av 1910

		Transport kronor	39,750,000: —
--	--	------------------	---------------

¹⁾ Se statskontorets underdåniga skrivelse den 13 december 1911.

Transport kronor 39,750,000: —
års Riksdag. Än mera naturligt bleve det att så ordna denna angelägenhet, därest Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen skulle godkänna det förslag till förordning om arvsskatt och skatt å gåva, som avgivits av därtill särskilt utsedda kommitterade.

Vid behandlingen av denna inkomsttitel anförde bevillningsutskottet, att det av departementschefen förbådade förslaget till särskild förordning om arvsskatt och skatt å gåva icke till 1911 års Riksdag ingivits. De av 1910 års Riksdag antagna nya bestämmelserna rörande arvsskatten utgjorde emellertid, enligt utskottets mening, tillräckligt skäl för att uppföra arvsskatt under särskild titel.

Denna titel blev även i riksstaten uppförd med ett belopp av 6,000,000 kronor.

Enligt förenämnda, av särskilt utsedda kommitterade uppgjorda förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva — vilket dock ännu icke blivit av Riksdagen behandlat — skulle till arvsskatt och skatt för gåva huvudsakligen hänföras de stämpelbelopp, som inflyta genom stämpelbeläggning av de i ovan anförda, i finansdepartementet utarbetade uppgifter till belopp för år 1911 av kronor 7,053,943: 10 och kronor 1,520: 80 upptagna kategorierna 'Bouppteckningar' och 'Testamenten, till vilka hänsyn ej tagits vid bouppteckningens stämpelbeläggning'; men hit hör även en del av stämpeluppbörden för 'Handlingar till lagfartsprotokoll'.

I underdånig skrivelse den 25 januari 1912 angående arvsskatten för år 1912 och följande år föreslog statskontoret vissa åtgärder i fråga om arvsskatteuppbörden för innevarande år och anförde därefter följande:

'Beträffande tiden efter detta år måste — — — om icke den siffra, som i rikshuvudboken angiver det belopp, varmed varje inkomsttitel influtit, skall för arvsskatten få en helt annan karaktär — statistisk i stället för räkenskapsmässig — än för alla övriga i rikshuvudboken upptagna inkomstitlar, arvsskattens uppförande

---

Transport kronor 39,750,000: —

Transport kronor 39,750,000: —
i riksstaten såsom särskild inkomsttitel oundgängligen
hava till följd, att för dess uppbörd särskilda stämplat
anskaffas. Detta innebär emellertid icke blott direkta
kostnader för statsverket. Det medför även ökat besvär
för stämpelförsäljarna, d. v. s. i detta fall domarna,
vilka dessutom måste öka sitt lager av stämplat och
till följd därav även den borgen de för detta lager
ställa. För statskontorets stämpelexpedition ökas givet-
vis arbetet, då ett nytt slag av stämplat med 36 olika
valörer tillkommer. En ökning av personalen blir nöd-
vändig, och såväl till följd därav som för beredande
av plats för ett större lager stämplat måste, då ut-
rymmet redan nu är ytterst knappt, stämpelexpeditio-
nens lokalfråga tagas i förnyat övervägande. Lösningen
av denna fråga försvåras därav, att inom den av stats-
kontoret disponerade våning icke finnes tillfälle till ut-
vidgning.

De svårigheter, som äro förenade med arvsskattens
upptagande såsom särskild inkomsttitel i riksstaten, på-
pekades i statskontorets — — — underdåniga utlåtande
den 13 november 1894 '(angående ifrågasatt upp-
tagande i riksstaten av arvsskatten såsom särskild in-
komsttitel)'. I enlighet med vad statskontoret i nämnda
utlåtande föreslog fann även Eders Kungl. Maj:t Riks-
dagens då gjorda framställning i fråga om arvsskattens
upptagande såsom särskild inkomsttitel i riksstaten icke
till annan åtgärd föranleda än att vissa — — — ändrin-
gar vidtogos med avseende på den statistik, som ut-
arbetas inom finansdepartementet. Måhända skulle, därest
Eders Kungl. Maj:t täckes finna, att de med nya
stämplaturs anskaffande förenade svårigheterna åtminstone
icke blivit mindre sedan år 1894, även nu samma sta-
tistik kunna anses lämna tillräcklig upplysning, sedan
den undergått den modifikation, som må krävas med
hänsyn till den betydelse, som kan komma att inläggas
i begreppet och ordet 'arvsskatt'. Alla svårigheter
kunde då hävas därigenom, att i riksstaten för kom-
mande år de två titlarna:

Transport kronor 39,750,000: —

	Transport kronor	39,750,000: —
'Arvsskatt, <i>bevillning</i>	6,000,000 —	
Övriga stämpelmedel, <i>bevillning</i> ...	11,000,000 —'	
ersattes med en enda titel:		
'Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav beräknad arvsskatt 6,000,000 kronor)	17,000,000: —	

Såsom i det föregående anförts, synes totalbeloppet av stämpelmedlen kunna höjas till 17,250,000 kronor, varjämte på grund av den i finansdepartementet utarbetade statistiken för år 1911 det för arvsskatten beräknade beloppet torde böra angivas till 7,000,000 kronor. Då i övrigt statskontoret vidhåller den uppfattning, som uttalats i dess ovan anförda underdåniga skrivelse den 25 januari 1912, vilken ännu är på Eders Kungl. Maj:ts prövning beroende, hemställer statskontoret, att i riksstaten för år 1914 må i stället för de två titlarna arvsskatt och övriga stämpelmedel upptagas: Stämpelmedel, *bevillning* (därav beräknad arvsskatt 7,000,000 kronor) 17,250,000 kronor.»

I sitt förberörda anförande till statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet i detta ämne yttrat, bland annat, att, då det med uppdelningen av den tidigare inkomstiteln stämpelmedel avsedda syftet helt kunde vinnas genom en sådan anordning, som statskontoret föreslagit, ämbetsverkets framställning i denna del av honom förordades.

Statskontorets beräkning av stämpelmedlen och den del av desamma, som skulle belöpa sig på arvsskatten, föranledde icke annan erinran från departementschefens sida, än att beräkningen måhända vore något försiktigare, än omständigheterna nödvändigt krävde; och har ifrågavarande inkomstitel i riksstaten upptagits med det av statskontoret föreslagna beloppet.

Med avseende å förevarande inkomstitel får utskottet erinra om, att Riksdagen innevarande år beslutat

---

Transport kronor 39,750,000: —

Transport kronor 39,750,000: —
 viss höjning av stämpeln vid köp och byte av aktier och banklotter. Denna höjning har visserligen beräknats föranleda en inkomstökning av omkring 500,000 kronor, men utskottet har dock icke velat ifrågasätta en höjning å förevarande inkomsttitel med hela detta belopp, utan ansett försiktigheten bjuda, att ökningen beräknas till allenast 300,000 kronor.

Utskottet, som i övrigt ej haft något att erinra mot den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen av denna titel, hemställer alltså,

att stämpelmedlen (därav beräknad arvsskatt 7,000,000 kronor) måtte för år 1914 beräknas till..... kronor 17,550,000: —

5:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, för år 1913 beräknade till 62,000,000 kronor, hava enligt räkenskaperna influtit med

år 1909	kronor 58,495,400: —
» 1910	» 60,867,455: —
» 1911	» 60,547,265: —
eller i medeltal för dessa tre år	» 59,970,040: —
samt år 1912	» 65,969,496: —

I ovan omförmälda skrivelse har statskontoret angående tulluppbörden anfört, bland annat, följande:

»För januari—november innevarande år hava, enligt meddelanden från generaltullstyrelsen, de debiterade tullmedlen utgjort 60,143,975 kronor 86 öre; och skulle, därest uppbörden för innevarande månad bleve lika med den för december månad nästlidet år eller 4,788,772 kronor 13 öre, för år 1912 uppgå till 64,932,747 kronor 99 öre.

Transport kronor 57,300,000: —

Transport kronor 57,300,000: —

Tulluppbörden utgjorde	År 1911	År 1912	Minskning	Ökning
Under januari	4,042,827 ⁶⁸	3,793,246 ³⁰	249,581 ³⁸	—
» februari	4,287,028 ⁸⁴	4,040,133 ⁶²	246,895 ²²	—
» mars	5,325,431 ⁴⁵	4,955,309 ⁵⁶	370,121 ⁸⁷	—
» april	4,928,510 ³⁰	5,006,725 ¹⁸	—	78,214 ⁸⁸
» maj	5,398,131 ⁵⁸	5,559,960 ³²	—	161,828 ⁷⁹
» juni	4,585,560 ¹³	4,733,782 ⁵²	—	148,222 ³⁹
» juli	4,742,624 ⁴⁷	4,852,212 ³²	—	109,587 ⁸⁵
» augusti	5,401,162 ⁴²	5,877,425 ⁵³	—	476,263 ¹¹
» september ...	5,812,099 ⁴¹	6,606,161 ⁵⁴	—	794,062 ¹³
» oktober	5,956,332 ⁴⁶	7,282,419 ³⁵	—	1,326,086 ⁸⁹
» november	6,511,747 ¹⁴	7,436,599 ⁶⁰	—	924,852 ⁴⁶
» december	4,788,772 ¹³	—	—	—

Av ovanstående tabell inhämtas, att visserligen tulluppbörden under innevarande års tre första månader företett en minskning i jämförelse med motsvarande månader nästföregående år, men att under årets övriga månader i samma uppbörd uppstått en avsevärd ökning, varigenom tulluppbörden för hela året visar en väsentligt högre slutsiffra än under år 1911.

Statskontoret anser sig fördenskull kunna hemställa, att tullmedlen i 1914 års riksstat upptagas med ett till 63,000,000 kronor förhöjt belopp.»

Enligt förberörda statsrådsprotokoll över finansärenden har chefen för finansdepartementet vid detta ärendes föredragning inför Kungl. Maj:t anfört följande:

»Då statskontoret upptagit *tullmedlen* till 63,000,000 kronor, har ämbetsverket utgått från det antagandet, att tulluppbörden för år 1912 skulle uppgå till inemot 65,000,000 kronor. Nu har den emellertid enligt mig lämnade uppgifter från generaltullstyrelsen i verkligheten utgjort 66,002,543 kronor 67 öre eller i runt tal 66,000,000 kronor.

Transport kronor 57,300,000: —

Transport kronor 57,300,000: —

Vid uppgörande av statsregleringarna för åren 1912 och 1913 hava tullmedlen upptagits till ungefärligen det belopp, till vilket tulluppbörden i verkligheten uppgått respektive åren 1910 och 1911. Nämnda två år uppgingo de debiterade tullmedlen till i runt tal respektive 61,650,000 och 61,775,000 kronor. För såväl år 1912 som år 1913 upptogos tullmedlen å riksstaten med ett belopp av 62,000,000.

Med samma beräkningsgrund, som vid sagda tillfällen kom till tillämpning, skulle under i övrigt lika förutsättningar tullmedlen kunna beräknas för år 1914 till minst 66,000,000.

Då stegringen å inkomstiteln i fråga emellertid under år 1912 varit osedvanligt stor, synes mig försiktigheten bjuda att räkna med möjligheten, att tullmedlen icke skola bibehålla sig vid förevarande höga belopp. En reduktion med 1,000,000 kronor torde vara påkallad av nu berörda hänsyn.

Emellertid ifrågasätter jag en ytterligare minskning i detta belopp av 65,000,000 kronor, som med nu angivna beräkning skulle bliva tullmedlens slutsumma, i det jag upptager lastpenningarna, som hittills ingått i tullmedlen, såsom en särskild inkomstitel på riksstaten.

Lastpenningarna utgjorde under år 1911 705,975 kronor och torde för år 1914 kunna lämpligen beräknas till 700,000 kronor.

Vid sådant förhållande upptar jag i mitt förslag tullmedlen till 64,300,000 kronor.»

Utskottet får med avseende å denna inkomstitel erinra om, att Riksdagen innevarande år beslutat, att oskalat ris skall vara tullfritt. Då berörda beslut beräknats medföra en minskning av statsverkets inkomster med inemot 500,000 kronor, har utskottet ansett detta beslut böra föranleda en sänkning av den av Kungl. Maj:t gjorda beräkningen av ifrågavarande inkomstitel. Även om man bortser från den av Riksdagen i enlighet

Transport kronor 57,300,000: —

Transport kronor 57,300,000: —
 med Kungl. Maj:ts förslag beslutade nedsättningen av sirapstullen, vilken nedsättning lär hava av departementschefen förutsatts vid beräkningen av ifrågavarande inkomstittels belopp, har dock utskottet ansett, att ytterligare någon jämkning nedåt i det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet kan vara av omständigheterna påkallad och föreslår därför en sänkning med sammanlagt 1,300,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att tullmedlen måtte för år 1914
 beräknas till ..... kronor 63,000,000: —

6:o.

Brännvinstillverkningsskatten.

Enligt uppgift i statskontorets förut åberopade skrivelse har brännvinstillverkningen i riket under nedannämnda år utgjort:

år 1907	liter	41,316,201
» 1908	»	40,519,377
» 1909	»	40,355,244
» 1910	»	39,221,751
» 1911	»	36,797,482
eller i medeltal för dessa fem år	»	39,642,011

Medeltalet för femårsperioden 1906—1910 utgjorde 40,247,002 liter.

Enligt vad utskottet från kontrollstyrelsen inhämtat, har tillverkningen under år 1912 uppgått till 42,750,297 liter och under de fyra första månaderna av år 1913 till 19,537,418 liter.

Transport kronor 120,300,000: —

Transport kronor 120,300,000: —

Beträffande tillverkningskatten meddelas i statskontorets nyssnämnda skrivelse följande översikt över femårsperioden 1907—1911:

	Influten skatt	Restitution för		Statsverket behållet
		denaturerat brännvin	för högt erlagd skatt	
år 1907	26,575,367	2,770,178	13,309	23,791,880
> 1908	24,458,555	3,078,698	18,242	21,361,615
> 1909	22,486,704	3,317,840	5,844	19,163,020
> 1910	24,413,892	2,770,082	11,307	21,632,503
> 1911	24,410,473	2,548,402	5,875	21,856,196

Enligt av utskottet inhämtade upplysningar belöpte sig skatten under år 1912 till 24,144,178 kronor och utgick under samma år restitution av tillverkningsavgift för denaturerat brännvin med 1,556,056 kronor, i följd varav statsverkets behållna inkomst av denna skattetitel — fränsett nu ej känd restitution av för högt erlagd skatt — under år 1912 utgjorde 22,588,122 kronor.

Ifrågavarande statsinkomst har i medeltal för åren 1909—1911 uppgått till 20,883,906 kronor.

I sin meromnämnda skrivelse med inkomstberäkning för år 1914 har statskontoret erinrat, hurusom bevillningsutskottet vid 1912 års Riksdag med hänsyn till den nedåtgående tendens, som under de senare åren otvetydigt karakteriserat denna inkomsttitel, funnit försiktigheten kräva, att någon, om ock obetydlig jämkning nedåt vidtoges i den av Kungl. Maj:t då följda beräkningen, och fördenskull hemställt, att brännvinstillverkningskatten måtte för år 1913 beräknas till kronor 21,300,000.

Då ovan anförda sifferuppgifter för innevarande år icke syntes giva anledning till nedsättning i beräkningen av denna inkomsttitel, har statskontoret före-

---

 Transport kronor 120,300,000: —

Transport kronor 120,300,000: —
 slagit, att denna skattetitel måtte för år 1914 upptagas till oförändrat belopp 21,300,000 kronor.

Med detta belopp har ock ifrågavarande inkomsttitel av Kungl. Maj:t upptagits i förslaget till riksstat för år 1914.

Bevillningsutskottet, som icke har något att därvid erinra, hemställer,

att brännvinstillverkningsskatten
 måtte för år 1914 beräknas till kronor 21,300,000: —

7:o.

Sockerskatten.

I sin ovan omförmälda skrivelse har statskontoret angående sockerskatten anfört följande:

»Enligt den av 1905 års lagtima Riksdag antagna beskattning av socker skulle för allt socker, som efter den 1 september 1906 inom riket tillverkades eller dit infördes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas en skatt med 13 öre för kilogram. För socker, som till riket infördes, skulle därjämte erläggas tull enligt tulltaxan. 1908 års Riksdag höjde emellertid skattesatsen för åren 1909—1911 till 15 öre, för år 1912 till 15 1/2 öre och för tiden därefter till 16 öre för kilogram.

Enligt verkställda beräkningar utgjorde den årliga sockerkonsumtionen i riket:

år 1901—1902	råsocker	106,004 ton.
» 1902—1903	»	107,681 »
» 1903—1904	»	110,824 »
» 1904—1905	»	108,530 »
» 1905—1906	»	118,494 »

Transport kronor 141,600,000: —

		Transport kronor 141,600,000: —
år	1907	raffinad 117,525 »
»	1908	» 116,686 »
»	1909	» 99,726 »
»	1910	» 116,826 »
»	1911	» 124,592 »

Skatten, som i 1911 och 1912 års riksstater uppfördes med ett belopp av 19,000,000 kronor, upptogs, efter beräkning av samma sockerkonsumtion som under år 1911, på grund av den höjda skattesatsen i 1913 års riksstat till 20,000,000 kronor.

Under januari—november innevarande år hava till fritt bruk utlämnats 116,173,539 kilogram. Om under innevarande månad utlämnas lika mycket som under december månad nästlidet år eller 7,672,985 kilogram, skulle sammanlagda kvantiteten av till fritt bruk under år 1912 utlämnat socker uppgå till 123,846,524 kilogram.

Den i länen debiterade skatten har, enligt meddelande från kontrollstyrelsen, intill nästlidne månads slut utgjort 17,837,489 kronor 74 öre. Förutsatt att under innevarande månad skatten skulle debiteras med lika stort belopp som under samma månad nästlidet år eller 1,140,510 kronor 64 öre, skulle årets uppbörd kunna beräknas till 18,978,000 kronor 38 öre.

Genom tullverket har, enligt meddelande från generaltullstyrelsen, under januari—november månader innevarande år debiterats sockerskatt med 172,510 kronor 18 öre. Om motsvarande uppbörd under innevarande månad blir lika stor som under december 1911 eller 7,331 kronor 53 öre, kommer den genom tullverket debiterade sockerskatten för hela året att uppgå till 179,841 kronor 71 öre. Läggas detta belopp till det ovan anförda, finner man, att totaluppbörden å ifrågasvarande skattetitel kan för innevarande år beräknas till 19,157,842 kronor 9 öre.

Såsom ovan nämnts, utgår skatten ännu med 15 ½ öre för kilogram, men kommer från och med nästa år

Transport kronor 141,600,000: —

Transport kronor 141,600,000: —
 att höjas till 16 öre. Om man för år 1914 beräknar samma sockerkonsumtion, som i det föregående angivits för innevarande år, eller 123,846,524 kilogram, skulle skattebeloppet efter 16 öre per kilogram uppgå till 19,815,443 kronor 84 öre. Med hänsyn härtill och i betraktande av den nedgång i konsumtionen, som synes hava ägt rum under innevarande år, vågar icke statskontoret i förslagstabellen upptaga sockerskatten högre än till 19,500,000 kronor.»

I olikhet mot statskontoret har chefen för finansdepartementet i sitt förslag till inkomstberäkning upptagit sockerskatten till samma belopp, som fastställts i 1913 års riksstat. Departementschefen har, enligt förberörda statsrådsprotokoll, härom yttrat följande:

»Den nedgång i sockerkonsumtionen, som synes hava ägt rum under år 1912 och som föranlett statskontoret att föreslå sänkning av förevarande inkomstitel, är i sig själv icke så stor, att den behöver i någon nämnvärd grad inverka på inkomstberäkningen. Man synes heller icke hava anledning att betrakta nedgången i konsumtionen annat än som en tillfällighet. Jag har med avseende härå ansett i stort sett enahanda skäl till förevarande inkomstitels upptagande till 20,000,000 kronor föreligga som då 1913 års riksstat fastställdes.»

Bevillningsutskottet, som inhämtat, att sockerskatten, vilken i budgeten ingår med det debiterade beloppet, under år 1912 debiterats med 19,633,992 kronor samt under januari—april innevarande år debiterats med 5,677,682 kronor eller 560,876 kronor mera än motsvarande belopp under samma tid nästföregående år, har ej ansett sig böra ifrågasätta sänkning av det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet och hemställer alltså,

att sockerskatten måtte för år
 1914 beräknas till ..... kronor 20,000,000: —
 Transport kronor 141,600,000: —

Transport kronor 161,600,000: —

8:o.

Punschskatten.

Denna skatt, vilken utgår med 60 öre för varje liter punsch, som utlämnas till försäljning, uppfördes i 1904—1906 årens riksstater med 1,300,000 kronor. Efter det vid 1906 års Riksdag en särskild stämpelavgift till enahanda belopp som för punsch stadgats även för arrak och rom, höjdes beräkningen av denna inkomstitel för år 1907 till 1,500,000 kronor, med vilket belopp titeln sedermera varit i 1909—1912 års riksstater uppförd. På grund av inkomstitelns jämna stegring har emellertid titeln i 1913 års riksstat upptagits med ett till 1,700,000 kronor förhöjt belopp.

Skatten inflöt med:

år 1909	kronor	1,559,721: —
» 1910	»	1,693,655: —
» 1911	»	1,743,532: —
eller i medeltal för dessa tre år...	»	1,665,636: —
samt år 1912	»	1,838,069: —

I förut berörda skrivelse har statskontoret beträffande denna inkomstitel, bland annat, anfört:

»Under tiden januari—13 december innevarande år har punschstämpelavgift influtit med 1,735,671 kronor 60 öre. Under förutsättning, att under återstående delen av innevarande månad skulle inflyta dylik avgift till lika belopp som under samma tid nästföregående år eller 88,861 kronor 78 öre, skulle årets punschstämpeluppbörd kunna beräknas till 1,824,533 kronor 38 öre.

Då uppbörden å denna titel fortfarande är i stigande, synes densamma utan fara kunna i 1914 års riksstat beräknas till 1,800,000 kronor.»

I överensstämmelse med statskontorets hemställan

Transport kronor 161,600,000: —

Transport kronor 161,600,000: —
 har denna inkomsttitel i förslaget till riksstat för år
 1914 upptagits med ett till 1,800,000 kronor förhöjt
 belopp.

Utskottet, som icke har något att däremot erinra,
 hemställer,

att stämpelavgiften för försälj-
 ning av punsch, arrak och rom för
 år 1914 beräknas till ..... kronor 1,800,000: —

9:o.

Maltskatten.

Under de tre år, som förflutit, sedan nu gällande
 maltskattesats fastställdes, har å denna skatttitel

	influtit: kronor.	restituerats för malt, som an- vänts för tillverkning av svagdricka: kronor.	åt statsverket behållits: kronor.
år 1910	5,369,027	214,691	5,154,336
» 1911	5,289,170	229,748	5,059,422
» 1912	5,165,146	251,366	4,913,780

I ovannämnda skrivelse den 13 december 1912
 har statskontoret anfört, bland annat, följande:

»Enligt uppgifter, inkomna från Eders Kungl.
 Maj:ts befallningshavande i länen, har emellertid skatte-
 beloppet för den malt, som under tillverkningsåret den
 1 oktober 1911—30 september 1912 använts till svag-
 dricka, för vilken skatt tillverkarna, enligt 8 § 1 mom.
 i Eders Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående till-
 verkning och beskattning av maltdrycker den 7 augusti
 1907, sådan samma § lyder enligt nådiga förordningen
 den 20 augusti 1909, äga att erhålla restitution, upp-

Transport kronor 163,400,000: —

Transport kronor 163,400,000: —
 gått till sammanlagt 251,366 kronor 99 öre; om från
 ovannämnda 5,158,043 kronor 76 öre drages restitutions-
 summan 251,366 kronor 99 öre, uppkommer det belopp
 av 4,906,676 kronor 77 öre, vartill maltskatten kan
 beräknas uppgå för år 1912.

Då man således synes hava att räkna med en
 jämn nedgång å ungefär 100,000 kronor om året, hem-
 ställer statskontoret om skattetitelns upptagande i 1914
 års riksstat med ett till 4,700,000 kronor nedsatt belopp.»

Med detta belopp har också titeln i fråga blivit
 i förslaget till riksstat för år 1914 uppförd.

Då bevillningsutskottet ej har något att anmärka
 mot inkomstitelns beräkning på angivna sätt, hem-
 ställer utskottet,

att maltskatten måtte för år 1914
 beräknas till..... kronor 4,700,000: —

10:o.

Lastpenningarna.

Enligt vad redan framgått av det under 5:o) här
 ovan anförda har Kungl. Maj:t i sitt förslag till riks-
 stat för år 1914 upptagit lastpenningarna, som hittills
 ingått i tullmedlen, såsom en särskild inkomstitel med
 beräknat belopp 700,000 kronor.

Bevillningsutskottet, som ej har något att erinra
 mot vad sålunda av Kungl. Maj:t föreslagits, får alltså
 hemställa,

att lastpenningarna måtte för år
 1914 beräknas till..... kronor 700,000: —

I det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till riks-
 stat för år 1914 äro samtliga nu behandlade bevillningar

Transport kronor 168,800,000: —

Transport kronor 168,800,000: —
 tillika med inkomsttiteln *mantalspenningar* uppförda under rubriken **A. Egentliga statsinkomster, I. Skatter.** Under förutsättning att Riksdagen godkänner bevillningsutskottets förslag till beräkning av ovan behandlade bevillningar och under förutsättning tillika att inkomsttiteln *mantalspenningar* i riksstaten uppföres med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 850,000 kronor, kommer totalsumman under berörda rubrik **skatter** i den av Riksdagen beslutade riksstaten att uppgå till 169,650,000 kronor.

11:o.

Postmedlen.

I Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1914 återfinnas, liksom i riksstaten för innevarande år, postverkets inkomster under rubriken »B. Inkomster av statens produktiva fonder, statens affärsverksamhet». Under nämnda rubrik har såsom inkomstsiffra utförts *överskottet* mellan postverkets bruttoinkomster och driftkostnad, och postmedlen upptagas alltså numera i riksstaten till beräknad *nettoinkomst* och icke, såsom före år 1912 varit fallet, till beräknad *bruttoinkomst*.

I ovan åberopade skrivelse har statskontoret i fråga om postverkets inkomster och driftkostnad för år 1914 anfört följande:

»Enligt vad statskontoret inhämtat, har generalpoststyrelsen i det förslag till inkomstberäkning och stat för driftkostnaden, som bör till nästkommande Riksdags prövning överlämnas, beräknat bruttoinkomsten av postmedlen för år 1914 till 27,100,000 kronor. I sin underdåniga skrivelse den 24 sistlidne oktober har styrelsen till stöd för denna beräkning anfört följande:

'Postverkets inkomster i följd av inrikes rörelsen under första halvåret 1912 hava utgjort i runt tal

---

Transport kronor 168,800,000: —

Transport kronor 168,800,000: —
 12,029,300 kronor. Motsvarande inkomster för första halvåret 1911 utgjorde 11,279,300 kronor. Ökningen för år 1912 är således 750,000 kronor eller 6.65 procent.

Postverkets inkomster å inrikes rörelsen under andra halvåret 1911 uppgingo till 11,387,100 kronor. Med en beräknad ökning av 6.65 procent skulle motsvarande inkomster för andra halvåret 1912 utgöra 12,144,300 kronor och sålunda inkomsterna å inrikes rörelsen för hela år 1912 uppgå till 24,173,600 kronor. Någon anledning befara, att sistnämnda belopp icke kommer att uppnås, torde icke förefinnas.

Postverkets inkomster i följd av utrikes rörelsen för år 1912 kunna beräknas till kronor 531,000: —
 samt övriga inkomster till ..... ,, 86,000: —

Läggas dessa belopp till inkomsterna av inrikes rörelsen ... ,, 24,173,600: —
 erhålles en slutsumma av kronor 24,790,600: —

Till detta belopp, eller i runt tal 24,800,000 kronor, torde alltså postverkets samtliga inkomster för år 1912 kunna beräknas komma att uppgå.

Då samtliga inkomsterna för år 1911 utgjorde i runt tal 23,260,000 kronor, blir den beräknade ökningen för år 1912 i förhållande till nästföregående år, likaledes i runt tal, 1,530,000 kronor eller 6.58 procent.

Försiktigheten lär emellertid bjuda att nu icke kalkylera inkomstökningen så högt som till 6.58 procent, då mindre gynnsamma ekonomiska förhållanden inom landet lätteligen kunna medföra en minskning i postuppbörden på ett par procent av den redan nu ganska höga summan.

Generalpoststyrelsen anser därför, att inkomstökningen för 1913 och 1914 bör beräknas något lägre än medeltalet av procentökningen under de senast förflutna fem åren utvisar.

Ökningen av postverkets inkomster för vart och ett av dessa år i jämförelse med nästföregående år har utgjort:

Transport kronor 168,800,000: —

	Transport kronor 168,800,000: —
för år 1907	6.56 %
” ” 1908	1.15 %
” ” 1909	5.51 %
” ” 1910	4.45 %
” ” 1911	6.18 %

Sammanlagda procenttalen av inkomstökningen för åren 1907—1911 uppgå således till 23.85 procent eller sålunda per år 4.77 procent. Med hänsyn till vad ovan nämnts anser generalpoststyrelsen den beräknade ökningsprocenten böra sättas till 4.5 för vardera av åren 1913 och 1914.

Med denna ökningsprocent skulle postverkets inkomster, vilka här ovan för år 1912 beräknats till 24,790,000 kronor, komma att uppgå

för år 1913 till ..... kronor 25,905,600: —

och ” ” 1914 ” ..... ” 27,071,400: —

eller i runt tal för år 1914 till 27,100,000 kronor.

I sistnämnda inkomstsunna torde även kunna anses inräknade de sportelandelar, som för samma år skola redovisas till postverket. Dessa sportelandelar ingå jämväl i de beräknade inkomsterna under år 1912.

Enligt vad statskontoret vidare inhämtat, hava verkets driftkostnader för år 1914 beräknats uppgå till 24,300,000 kronor; och hemställer statskontoret i anslutning härtill, att postverket må i 1914 års riksstat upptagas på följande sätt:

Postverket: in-
komster, bevill-

ning ..... kronor 27,100,000: —

driftkostnad... » 24,300,000: —

överskott ..... 2,800,000: —»

I sitt anförande till ovan åberopade statsrådsprotokoll över finansärenden har chefen för finansdepartementet framhållit, att det syntes, som om någon särskild anledning att tänka sig ökningsprocenten minskad under innevarande och nästkommande år knappast skulle kunna påvisas. Den åberopade femårsperioden

Transport kronor 168,800,000: —

Transport kronor 168,800,000: —
 innefattade i sig åtminstone ett par verkliga depressionår, som måste antagas hava verkat nedsättande på även inkomsterna av posten. Då inga tecken tydde på, att man nu stode inför mindre goda tider, syntes ingalunda vara anledning att räkna med minskning i ökningsprocenten.

I samma statsrådsprotokoll har chefen för finansdepartementet vidare anfört:

»Om man beräknar överskottet med 200,000 kronor mera än av generalpoststyrelsen och statskontoret blivit gjort, synes icke finnas anledning att befara för hög beräkning. Jag har med avseende å vad jag anfört upptagit överskottet å postverket till 3,000,000 kronor.

Att, enligt vad chefen för civildepartementet meddelat mig, driftkostnaderna för postverket komma att i förslag, som han senare i dag ämnar framlägga, beräknas 8,000 kronor högre än av generalpoststyrelsen blivit gjort, synes mig icke böra inverka på denna beräkning, då en motsvarande ökning av bruttoinkomsten lär kunna upptagas. Härförutom böra bruttoinkomsterna med hänsyn till min nyss gjorda beräkning upptagas med 200,000 kronor mera än i statskontorets förslag.»

I överensstämmelse med chefens för finansdepartementet nyss berörda uttalande äro postverkets beräknade såväl brutto- som nettoinkomster och driftkostnad upptagna i förslaget till 1914 års riksstat.

Under erinran därom att Riksdagen på Kungl. Maj:ts framställning numera anvisat ett belopp av 24,308,000 kronor till driftkostnad för postverket under år 1914, får utskottet, som icke har något att anmärka beträffande beräkandet av postverkets bruttoinkomster för år 1914 till ovan angivna belopp, hemställa,

a) att postverkets bruttoinkomster måtte för år 1914 beräknas till 27,308,000 kronor, samt

Transport kronor 168,800,000: —

	Transport kronor	168,800,000: —
b) att överskottet mellan berörda inkomster och driftkostnaden måtte i följd härav i samma års riksstat upptagas till	kronor	3,000,000: —
	Summa kronor	171,800,000: —

Stockholm den 29 maj 1913.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.